

onderzoekers in de omstandigheid dat de secundaire pijprokers de bij het sigaretten-roken aangeleerde gewoonte van inhaleren voortzetten als zij op een pijp of op sigaren overschakelen. De onderzoekers menen dan ook dat het advies dat wel eens aan sigarettenrokers wordt gegeven om over te schakelen op een pijp of op sigaren, slecht gefundeerd is. (*Lancet*, 7 juli bl. 21.)

Gewenning aan een afsluitend verband. Gewenning en verslaving zijn termen die gewoonlijk alleen in verband met de consumptie van drugs worden gebruikt. LIDDELL en COTTE-RILL beschrijven in het *Lancet* (30 juni bl. 1485) elf patiënten die jaren geleden wegens beenzweren of eczeem met een afsluitend verband waren behandeld. Hoewel de huid van de benen helemaal normaal was geworden, bleven de patiënten hun verband gebruiken en het was onmogelijk, hen te overreden, hiermee te stoppen. Van de elf patiënten waren negen mannen. Drie hunner hadden het verband ononderbroken gedurende resp. 20, 20 en 22 jaar gebruikt.

ISRAËL

Israëliësch instituut voor de geschiedenis der geneeskunde. Het in Jeruzalem opgerichte Israëliësch instituut voor de geschiedenis der geneeskunde is een door de American Physician Fellowship (Brookline, Mass.) voor de Israel Medical Association in het leven geroepen stichting. Het instituut nadert zijn voltooiing en zal een levend getuigenis zijn van „the dedication of the Jewish physician throughout the ages to his fellow man and to humanity in general”. Het zal niet alleen een centrum voor de bestudering van de geschiedenis der geneeskunde zijn, maar ook een opvoedende functie uitoefenen. Geluidsapparaten zullen inlichtingen verstrekken in het Hebreeuws, Arabisch, Engels of Frans. Vermoedelijk zal het instituut een toeristische attractie worden. (*J. Amer. med. Ass.*, 11 juni bl. 1540.)

VERENIGDE STATEN

Natriumfluoride remt de achteruitgang van het gehoor bij otosclerose. In 1969 propageerde G. E. SHAMBAUGH Jr. het gebruik van natriumfluoride bij otosclerose. Volgens hem berust deze aandoening namelijk niet op botverharding, maar op botverweking, osteospongiose. Deze opvatting is onlangs bevestigd door F. H. LINTHICUM Jr. die een voordracht heeft gehouden voor de American Otological Society in St. Louis. Het actieve stadium van otosclerose wordt gekenmerkt door vorming van nieuw botweefsel, en dit proces kan door toediening van natriumfluoride tot staan worden gebracht. Het fluoride kan niet het reeds verloren gehoor herstellen, het stopt alleen de progressie van de otosclerose. Het wordt daartoe toegediend in een dagdosis van 25 mg. De onderzoekers hebben geen bijwerkingen waargenomen. (*J. Amer. med. Ass.*, 11 juni bl. 1482.)

Geen portretten van artsen in advertenties voor geneesmiddelen. Advertenties waarin een portret van een arts wordt afgedrukt geven duidelijk aanstoot. Meestal gaat de beeltenis gepaard met een of andere uitspraak ten gunste van het geadverteerde geneesmiddel. De Judicial Council van de American Medical Association heeft op 9 mei 1973 hierover de volgende uitspraak gedaan: „It is demeaning to the medical profession for a physician to permit the use of his name and professional status in the promotion of commercial enterprises. A physician may freely engage in business ventures outside the practice of medicine. However, out of respect for his profession, he should not allow his name or the prestige of his professional status as a physician to be

used in the promotion of commercial enterprises.” (*New Engl. J. Med.*, 5 juli bl. 43.)

CONGRESSEN ENZ.

XV. Internationaler Kongress für Allgemeinmedizin, 17-23 september 1973 in Igls-Innsbruck (Oostenrijk). Inlichtingen: Priv. Doz. Dr. HÄNSSLER, D-7305, Altbach, Esslinger Str. 52, Duitsland (B.R.)

XIIe Congres van de International Society of Internal Medicine, 8-13 september 1974 te Tel Aviv, Israël. Inlichtingen: Dr. W. J. ALKAN, secretary general, XIIth International Congress of Internal Medicine, P.O.B. 16271, Tel Aviv, Israel.

M. M. HILFMAN

Binnenland

Personeelssterkte in de instellingen van intramurale gezondheidszorg. De gemiddelde personeelssterkte in de Nederlandse ziekenhuizen bedroeg over 1972 178.340 personen. Daarin zijn niet begrepen de in het ziekenhuis werkzame personen die niet door het ziekenhuis worden gehonoreerd (medische specialisten niet in dienstverband). Het aantal personeelsleden is als volgt over de diverse typen instellingen verdeeld:

algemene ziekenhuizen	108.730
psychiatrische ziekenhuizen	22.690
zwakzinnigeninrichtingen	17.090
verpleeghuizen	29.830

In de periode 1968-1972 is het personeelsbestand in alle typen instellingen belangrijk toegenomen. Deze groei is ten dele het gevolg van de toename van het aantal bedden. Voor een niet gering deel echter is de groei toe te schrijven aan een stijging van het aantal personeelsleden per 100 bezette bedden. In de algemene ziekenhuizen nam dit aantal in de periode 1968-1972 toe met 25 procent, in de psychiatrische ziekenhuizen met 19 procent, in de zwakzinnigeninrichtingen met 24 procent en in de verpleeghuizen met 9 procent.

Het grootste aandeel in de stijging van het aantal personeelsleden per 100 bezette bedden heeft de categorie paramedisch personeel en medisch hulppersoneel. In de algemene ziekenhuizen, alsmede in de psychiatrische ziekenhuizen nam deze personeelscategorie in de periode 1970-1972 toe met 36 procent per 100 bezette bedden, in de zwakzinnigeninrichtingen met 48 procent. Het algemeen en verplegend personeel daarentegen nam slechts toe met 10 procent in de algemene ziekenhuizen, 13 procent in de psychiatrische ziekenhuizen en 8 procent in de zwakzinnigeninrichtingen.

Deze cijfers zijn ontleend aan het rapport „Personeelssterkte 1972 in de instellingen van intramurale gezondheidszorg”, een publikatie van het Nationaal Ziekenhuisinstituut, Oudlaan 4 te Utrecht, dat op aanvraag aldaar verkrijgbaar is. (*Persbericht.*)

Hartrenwagens op stal. De tweeënehalf jaar durende proef in Utrecht met zg. cardulances (ambulances ingericht met speciale apparatuur om snel acute hartpatiënten te helpen) wordt gestaakt. De sterftcijfers van patiënten die met deze circa een ton kostende wagens werden overgebracht naar het hartbewakingscentrum van de Utrechtse ziekenhuizen verschilden niet met het sterftcijfer van patiënten die met een gewone ziekenauto werden vervoerd.

De cardulances zijn circa vier keer zo duur als een normale ambulance o.m. door de benodigde vier man personeel, inclusief een arts, die dag en nacht paraat stonden. In aanschaf waren de cardulances twee keer zo duur.